

Гриник В.Ю.

студентка,

*Науковий керівник: Островська Н.С.
кандидат економічних наук, доцент,
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича*

НЕОБХІДНІСТЬ ТА ОСОБЛИВОСТІ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ

У забезпеченні виходу економіки із кризового стану та стабільного її розвитку вирішальну роль відіграє науково обґрунтована інвестиційна політика держави. Саме вона визначає реальні джерела, напрями, структуру інвестицій, здійснює раціональні й ефективні заходи для виконання загальнодержавних, регіональних та місцевих соціально-економічних і технологічних програм, відтворює процеси на макро- й мікроекономічному рівнях. Водночас держава повинна регулювати створення в країні сприятливого інвестиційного клімату, формуванню й розвитку фондового ринку, сприяти спрямуванню інвестицій у пріоритетні виробництва та ін.

Актуальність даного дослідження полягає в необхідності державного втручання в інвестиційні процеси, а також вдосконалення методів регулювання інвестиційної діяльності в Україні.

Метою даного дослідження є визначення особливостей державного регулювання інвестиційної діяльності в Україні.

Дослідженням даної тематики займалися такі науковці: Бондаренко Ю., Череп А. В., Шкодін І. В. та ін.

На сьогоднішній день в Україні система державної підтримки інвестиційної діяльності підприємств потребує значних змін та доповнень, що негативно впливає на інвестиційній активності суб'єктів господарювання. Брак інвестиційних ресурсів у господарському комплексі сприяє спаду виробництва й основних економічних показників, що відповідно зменшує інвестиційну привабливість окремих галузей та економіки країни в цілому.

Зазначимо, що держава має регулювати інвестиційний ринок лише в тому разі, коли це вкрай потрібно. А це великі обсяги інвестицій у відповідні галузі національної економіки чи пріоритетні та стратегічні виробництва, чи виняткові території шляхом створення вигідних умов, надання гарантій, податкових пільг тощо [3, с. 16].

Регулювання інвестиційної діяльності в Україні здійснюється законодавчими актами, в яких визначаються правові та економічні

основи державного регулювання інвестиційної діяльності, заходи регулювання відносин суб'єктів та учасників інвестиційної діяльності в інвестиційних процесах, пріоритети та стратегічні напрями інвестиційної діяльності тощо.

Таблиця 1

Засоби та методи інвестиційної діяльності в Україні

Правові	Економічні	
	Методи регулювання	Засоби регулювання
Закони (спрямовані на тривале правове регулювання інвестиційного ринку)	Грошово-кредитне регулювання	- встановлення розмірів банківських резервів - встановлення облікових ставок - операції на відкритому ринку - регулювання ліквідності банківських установ
Укази, декрети Президента, постанови, рішення КМУ, постанови НБУ (мають короткотерміновий та оперативний характер регулювання, спрямовані на окремі галузі, відомства, виробництва тощо)	Фінансово-бюджетне регулювання	- податки, збори, відрахування різного роду - координація державних витрат - встановлення норм амортизаційних витрат
Нормативні акти органів місцевого самоврядування (спрямовані на території, підприємства комунальної власності)	Цінове регулювання	- встановлення цін на паливо, транспорт, комунальні послуги (прямий вплив) - встановлення граничних розмірів рентабельності, валютна стабілізація (непрямий вплив)

Джерело: розроблено автором за даними [3]

Умови інвестиційної діяльності регулюють за допомогою:

- надання фінансової підтримки на розвиток окремих регіонів, галузей, виробництв;
- державних норм і стандартів;
- заходів щодо розвитку та захисту економічної конкуренції;

- роздержавлення і приватизації власності;
- визначення умов користування землею, водою та іншими природними ресурсами;
- політики ціноутворення;
- проведення державної експертизи інвестиційних програм і проектів будівництва тощо.

Попри суттєві напрацювання усе ще залишаються прогалини і нез'ясованість низки проблем у сфері фінансового регулювання інвестиційної діяльності, які потребують досконалого обґрунтування та вирішення. Серед них:

- невизначеність інституційно-правового механізму залучення недержавних інвестицій, зокрема розвитку державно-приватного партнерства;
- низькі темпи та недостатня державна підтримка впровадження високих технологій та інновацій;
- несприятливий інвестиційний клімат в Україні;
- недосконале законодавче забезпечення з питань захисту прав власності, адміністрування податків, виділення земельних ділянок, здійснення підприємницької діяльності загалом;
- недостатній рівень державної підтримки інвестиційної діяльності та розвитку системи підготовки інвестиційних програм і проектів для залучення державних інвестицій та ін.

Сучасна структура української економіки є дуже непропорційною внаслідок системи розподілу інвестиційних ресурсів, яка існувала в минулому. Шлях, який пройшли розвинені країни, не може бути застосований сьогодні для України. Характерною особливістю є те, що рівень розвитку науки і техніки в ній вищий, ніж виробничий потенціал. Ураховуючи умови зовнішнього середовища, насамперед потрібно реформувати сферу послуг та інфраструктуру народного господарства. Це стане базою для подальших перетворень галузей агропромислового, видобувного та обробного секторів економіки на основі найоптимальнішого розподілу інвестиційних ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Бондаренко Ю. Підвищення ефективності державного управління в інвестиційній діяльності / Ю. Бондаренко // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 10. – С. 89-94.
2. Череп А.В. Інвестиційний клімат України і шляхи його покращення / А.В. Череп, О.В. Топчанюк // Економіка. Фінанси. Право. – 2016. – № 1. – С. 7-11.
3. Шкодін І.В. Механізм удосконалення системи державного регулювання фондового ринку / І.В. Шкодін // Вісник Університету банківської справи Національного банку України (м. Київ). – 2013. – № 1 (16). – С. 16-20.